

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

1 **POLITISK GRUNNDOKUMENT FOR VELFERDSTINGET I OSLO OG AKERSHUS** 2 **2018 – 2022**

3 **Mandat**

4 Velferdstinget i Oslo og Akershus er en interesseorganisasjon og øverste studentpolitiske organ i
5 velferdsspørsmål tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus, Oslo kommune og
6 Akershus fylkeskommune.

7 Prinsippet om lik rett til utdanning er det overordnede og styrende målet for Velferdstingets
8 politikk. Utdanningssystemet skal være noe mer enn en forberedelse til arbeidslivet; det skal
9 være et element i samfunns- og demokratibygging. Det er derfor sentralt at ulik økonomisk,
10 sosial og kulturell bakgrunn ikke påvirker evnen og muligheten til å ta utdanning.

11 Velferdstinget skal høres i alle saker av betydning for samskipnaden og studentenes
12 velferdstilbud. Velferdstingets tillitsvalgte skal til enhver tid arbeide for at Velferdstingets vedtatte
13 politikk fremmes.

14 SiO er en av landets største samskipnader. Dermed har Velferdstinget et nasjonalt ansvar for å
15 arbeide for studenters levekår, men med et særlig fokus på de lokale og regionale utfordringer
16 som finnes i sammenheng med å ligge i et storby- og pressområde.

17

18 **Velferdstilbudet**

19 Studentenes grunnleggende velferdsbehov skal dekkes på områder som studiefinansiering, bolig,
20 barnehage, helse, idrett/trening og frivillige aktiviteter, og slik muliggjøre prinsippet om
21 heltidsstudenten. Velferdstilbudet skal være fleksibelt og tilrettelagt studentenes ulike
22 forutsetninger og behov. For at alle samskipnadens tjenester skal være tilgjengelig for alle
23 studenter, må det finnes et kjønnsnøytralt alternativ for all registrering hos SiO.

24 Studentsamskipnadens tilbud skal være et supplement til det ordinære kommunale og statlige
25 velferdstilbudet, og ikke en erstatning. Derfor har staten og kommunen et viktig ansvar som
26 garantist for sentrale velferdsordninger som studentboligbygging, helsetjenester for studenter,
27 studiefinansiering, barnehagefinansiering og sosiale stønadsordninger.

28 Studenter har på mange områder ikke fulgt befolkningens generelle velstandsøkning. Derfor er
29 det viktig at stat, kommune og andre aktører tar et større ansvar for studentenes velferd og på
30 denne måten sikrer reell lik rett til utdanning. Oslo og Akershus som vertskommune og -fylke har
31 i tillegg et særskilt ansvar i å anerkjenne den ressursen som studenter utgjør. I samarbeid med
32 studentene skal fylke og kommune jobbe for Oslo som en studenthovedstad.

33 Det enkelte lærested har et ansvar for å støtte opp om samskipnaden og velferdstilbudet for sine
34 studenter. Dette skal skje gjennom blant annet gode fristasjonsordninger, direkte subsidiering av
35 samskipnadens tjenester og tilrettelegging for et godt fysisk, psykososialt læringsmiljø og
36 studentkultur. Studentforeninger er et viktig bidrag til studentenes velferdstilbud. Både SiO,
37 utdanningsinstitusjonene, og kommunale og statlige instanser har ansvar for å legge til rette for
38 og støtte opp om studentkulturen.

39 **Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus**

40 Tilgangen til SiOs velferdstilbud skal under enhver omstendighet gis slik at prinsippet om lik rett

41 til utdanning ivaretas og fremmes. SiO skal som en av landets største studentsamskipnader
42 etterstrebe å være en foregangsmodell for studentvelferd i Norge.

43 SiO skal gi studentene et tilrettelagt tilbud med økonomisk gunstige velferdsordninger. SiO skal
44 sørge for lik tilgang til samskipnadens velferdsgoder, uavhengig av hvilken medlemsinstitusjon
45 man tilhører, hvilken utdanning man tar, hvilket land man kommer fra, funksjonsevne og hvilken
46 livssituasjon man befinner seg i.

47 Det er studentene som er både eiere og brukere av SiO og betaler for store deler av tjenestene
48 gjennom semesteravgift og egenbetaling. Studentenes flertall i Hovedstyret er en grunnleggende
49 del av brukerstyringen, som er et viktig prinsipp i samskipnaden. Dette prinsippet understrekes
50 ved Velferdstinget sine innspill til hovedstyret, og det er dermed viktig at studentene i styret gjør
51 sitt ytterste for å ta hensyn til Velferdstingets politikk. Samskipnaden er best tjent med en reell
52 studentstyring – det er studentene selv som vet best hva slags velferdstilbud studentene trenger.
53 Studentene skal ha mulighet til å medvirke i alle ledd i samskipnaden.

54 Semesteravgiften er en viktig inntektskilde for SiO. Det er viktig at denne holdes på et nivå som
55 opprettholder et godt velferdstilbud.

56 Siden SiO er et studentdrevet konsern, skal det ha en relativt flat lønnsstruktur for å ivareta
57 studentenes interesser. Dette skal implementeres gjennom en regel som sier at direktørlønninger
58 ved kontraktsinngåelse ikke skal overstige 3 ganger gjennomsnittslønnen i SiO. Denne regelen skal
59 implementeres ved fremtidige lønnskontrakter. SiO skal bidra til å skape et arbeidsmarked hvor
60 forskjellene i arbeidslivet er små, og det blir mindre bakkeavstand i SiO mellom de som styrer og de
61 som jobber på gulvet når det kommer til lønn.

62 Velferdstinget ønsker en fleksibel, serviceorientert, bærekraftig, sterk og effektiv samskipnad, og
63 vil gjennom et konstruktivt samarbeid legge rammebetingelser for SiOs videre drift.

64 Samskipnaden skal være partipolitisk nøytral og religiøst uavhengig.

65

66 **Bolig**

67 Studentenes ønsker og behov skal til enhver tid være førende for Velferdstingets boligpolitikk.
68 Studentboliger er først og fremst et viktig utdanningspolitisk tiltak for å bidra til å sikre lik tilgang
69 til høyere utdanning i Norge. Videre er det et godt boligpolitisk virkemiddel som bidrar til at både
70 presset og prisene i det private utleiemarkedet dempes. I tillegg bidrar bygging av flere
71 studentboliger til å bedre studenters økonomi og en realisering av heltidsstudenten.

72 Dekningsgraden i Oslo og Akershus bør ligge på minst 20%. Å bygge gode studentboliger handler
73 både om pris, beliggenhet og byggekvalitet. SiO skal etterstrebe å være best egnet til å
74 imøtekomme alle disse behovene.

75 Gratisprinsippet er et av grunnprinsippene innenfor norsk høyere utdanning. Prinsippet skal
76 også gjelde for internasjonale studenter. For å kunne ivareta studentene som kommer fra andre
77 land for å studere i Norge på en god måte, er det essensielt at de får et sted å bo. Internasjonale
78 studenter og utvekslingsstudenter er potensielt sårbare grupper, og må prioriteres i
79 samskipnadens studentboligtildeling.

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

80 Tilstrømningen av studenter til Oslo ser ikke ut til å stanse i nær fremtid, og byggehastigheten må
81 planlegges deretter. Kommunale prosesser må effektiviseres og forenkles for å sikre
82 tilfredsstillende byggehastighet.

83 Samskipnadens boliger skal være et trygt, rimelig og grønt boligtilbud til studentene. Boligkøene i
84 Oslo er i en særstilling, men mange andre studiesteder sliter med liknende problemer.
85 Velferdstinget skal sammen med andre velferdsting, studentpolitiske organisasjoner og
86 samskipnader over hele landet, jobbe for å nå et mål om bygging av 4000 studentboliger med
87 tilskudd nasjonalt hvert år frem til målet om nasjonal dekningsgrad på 20% er nådd.

88 Boliger som bygges med tilskudd vil alltid være å foretrekke, ettersom det reduserer kostnaden
89 for studentene gjennom husleien. Det er viktig at kostnadsrammen for statlig tilskudd til
90 studentboligbygging er av en størrelse som gjør det mulig å bygge med tilskudd, også i
91 presseområder. Tilskuddsnivået må være slik at egenbetalingen studentene gjøre gjennom
92 husleien ikke blir for stor. Tilskuddsandelen skal ikke overskride 49%, for å sikre SiOs eierskap
93 over studentboligene. Det skal alltid etterstrebtes å bygge så billig som mulig, og boligmiksen må
94 være tilpasset forskjellige livsstiler med hensyn til plassering, størrelse og pris.

95 Samskipnaden må fortsette å ta sin del av ansvaret for å redusere klimabelastningen gjennom å
96 bygge boliger som er energieffektive, bruke bærekraftige materialer og legge til rette for at
97 studentene som bor i boligene skal kunne ta miljøvennlige valg. Boligene skal bygges i tilknytning
98 til kollektivruter, institusjoner og der studenter oppholder og beveger seg mest.

99 Med et enormt press på samskipnadens boliger vil nye boligløsninger alltid ønskes velkommen.
100 Nye kreative løsninger på bo- og livsutfordringer kan være positivt, men skal ikke nødvendigvis
101 pålegges samskipnaden. Deres oppgave er å bygge rimelige, grønne og trygge boliger for
102 studenter. Det er studentenes behov som til enhver tid skal ligge til grunn for utvikling av
103 samskipnadens boligportefølje.

104 Velferdstinget mener at:

- 105 • Samskipnaden skal arbeide for avtaler med institusjonene som sikrer internasjonale
106 studenter og utvekslingsstudenter et sted å bo.
- 107 • Kommunale prosesser rundt studentboligbygging skal effektiviseres og forenkles.
- 108 • Kostnadsramme- og tilskuddsrammen må tilpasses pressområder.
- 109 • Alle nybygg i SiO skal ha grønne løsninger, og skal fortrinnsvis være av plussus-standard,
110 minimum nullenergi-standard.
- 111 • Både boligbygging og boligmiks skal være basert på studentenes ønsker og behov.
- 112 • Det skal foreligge gode rutiner for oppfølging av beboere.
- 113 • Alle nybygg skal ha energimerking A.

114

115 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i boligpolitisk dokument.*

116

117 Helse

118 Studenters helse, både psykisk og fysisk, skiller seg veldig fra resten av befolkningen - også andre
119 i samme aldersgruppe. Studentenes helse- og trivselsundersøkelse fra 2018 viste at studenter er
120 langt mer utsatt for alvorlige psykiske symptomplager. Hvorfor dette er tilfelle er fremdeles
121 uklart. Arbeidet med oppfølging av studenters psykiske helse må styrkes.

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

122 Det er nødvendig med et tiltak fra politisk hold som legger bevisste føringer for det videre
123 arbeidet og som kartlegger hvilke områder forskjellige studenthelseaktører skal legge innsatsen
124 på. Dette vil være behjelpelig for å koordinere innsatsen fra flere aktører på studentvelferd, slik
125 at man får maksimalt ut av midlene man disponerer.

126 SiO Helse spesialiserer seg innenfor studenthelse, og vil derfor ofte være det beste alternativet
127 studenter har. Tjenestene skal lokaliseres slik at de er best mulig tilgjengelig for studenter.
128 Samskipnaden skal ha som mål å være en helhetlig tilbyder av helsetjenester for sine studenter.
129 Frem til det offentlige tar sitt ansvar for studentenes tannhelse, skal dette også inkludere
130 tannhelsetjenester.

131 Internasjonale studenter og utvekslingsstudenter har ikke de samme rettighetene når det
132 kommer til helsetilbud som norske studenter. Dette gjør at deres studiehverdag kan oppleves
133 mindre trygg. Det må arbeides for å ha et helhetlig tilbud også for internasjonale studenter.

134 Samskipnaden besitter en unik spisskompetanse på studenters psykiske helse. Derfor trenger vi
135 at staten bevilger tilstrekkelige midler til samskipnadens helsetjenester. SiO skiller seg fra andre
136 private helseaktører ved at deres mål er å utgjøre et helhetlig og tilrettelagt tilbud for studentene
137 som samfunnsgruppe, og ikke nødvendigvis å være en aktiv konkurrent. Derfor skal
138 Velferdstinget arbeide for en forutsigbar statlig tilskuddsordning for å øke kapasiteten i den
139 psykiske helsetjenesten i samskipnadene.

140

141 Velferdstinget mener at:

- 142 • Arbeidsutvalget skal jobbe på tvers av SiOs tjenesteområder, samt opp mot det offentlige,
143 for å forebygge og behandle psykisk uhelse hos studenter i Oslo og Akershus.
- 144 • Studenthelse skal defineres som et eget begrep, og det skal bygge videre på definisjonen
145 som følger av Studentenes helse- og trivselsundersøkelse.
- 146 • nasjonale myndigheter må ta større ansvar for finansiering og koordinering av
147 studenthelsetjenester.
- 148 • Samskipnadens helsetjenester skal være lokalisert der studentene ferdes og oppholder
149 seg.
- 150 • Det må arbeides for at internasjonale studenter og utvekslingsstudenter også får et godt
151 helsetilbud mens de oppholder seg i Norge.
- 152 • Det skal arbeides for en forutsigbar statlig tilskuddsordning for å øke kapasiteten i den
153 psykiske helsetjenesten særlig.
- 154 • Det må arbeides for løsninger som gjør at studenter kan ha to fastleger.

155

156 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i helsepolitisk dokument.*

157

158 **Studiefinansiering**

159 Prinsippet om lik rett til utdanning er det overordnede og styrende målet for Velferdstingets
160 politikk. Gratisprinsippet er et av grunnprinsippene innenfor norsk høyere utdanning.
161 Studiestøtten må reflektere de reelle utgiftene studentene har. Studiestøtten må tilpasses slik at
162 alle studenter får muligheten til å være fulltidsstudenter. Det faktum at studenter er i en sårbar

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

163 økonomisk situasjon skal ikke være hovedårsaken til at studenter arbeider ved siden av studiene.
164 Det burde være et valg den enkelte student kan ta selv.

165
166 Velferdstinget mener at:

- 167 • Det skal utbetales 12 måneders studiestøtte.
- 168 • Studiestøtten skal festes til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden.
- 169 • Alle friske midler til studiefinansiering skal gå til økt kjøpekraft gjennom studieløpet.

170

171 **Serveringstilbud til studenter**

172 Serveringsstedene til samskipnaden skal være selvfinansierende og skal ikke subsidieres av
173 semesteravgiftsmidler. SiO Mat og Drikke skal være tilpasset studentenes behov. Dette
174 innebærer at det skal være varierte tilbud som tar hensyn til forskjellige matintoleranser, -
175 allergier og -preferanser i alle SiOs matutslagssteder. Spesielt må de plantebaserte alternativene
176 alltid inneholde en proteinkilde.

177 Samskipnaden skal fortsette arbeidet med å gjøre studentenes serveringstilbud miljøvennlige,
178 gjennom videreføring av f.eks. Kutt Gourmet og innføring av nye løsninger.

179 Samskipnaden skal ha som mål å ha serveringssteder også på mindre institusjoner.

180 Noen studenter har lengre skoledager og har dermed behov for lenger åpningstid hos SiO Mat og
181 Drikke. Derfor må det tilbys lengre åpningstider hos SiO Mat og Drikke generelt, men også
182 spesielt i eksamens periodene, da det både er ønskelig og et faktum at studenter tilbringer mer
183 tid på skolen.

184 Velferdstinget mener at:

- 185 • Studentene skal ha innsyn i SiO Mat og Drikkes budsjetter

186 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i "Retningslinjer for SiO Mat og Drikke" og i*
187 *utvalgte resolusjoner.*

188

189 **Kollektivtransport og samferdsel**

190 Byens studenter skal ha et godt kollektivtilbud. Kollektivtilbudet skal være rimelig og tilrettelegges
191 en studenthverdag. Det må gå kollektivruter til og fra stedene der studenter bor, oppholder seg
192 og ferdes. Vertskommune og -fylke må ta ansvar for at alle studenter skal kunne dra nytte av et
193 bredt kollektivtilbud med godt rabatterte priser, også på nattestid.

194 Studentpris på transporttjenester må tilpasses slik at den samsvarer med studenters kjøpekraft
195 sammenliknet med andre grupper i samfunnet. Det skal være mulig for studenter å pendle
196 mellom studiested og bosted uten å måtte ha svært høye utgifter til kollektivtransport.

197 Studenter benytter seg også i stor grad av gang- og sykkelveier. Infrastrukturen må være
198 utformet slik at byen er tilgjengelig og oppleves trygg. Kommunen må legge til rette for at
199 studenter på en enkel og trygg måte kan bevege seg mellom bo- og studiested ved sykling
200 og/eller gange.

201

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

202 **Studenter med barn**

203 Det skal være mulig å få barn i løpet av studietiden uten å måtte avbryte studieløpet. Derfor må
204 stat og kommune ha gode støtteordninger for studenter med barn. Studentsamskipnaden må ha
205 gode tilbud til studenter med barn som muliggjør tilværelsen som småbarnsforelder som
206 studerer fulltid.

207 Velferdstinget mener at:

- 208 • SiO Barnehager skal være et eksempel til etterfølgelse hva gjelder standard på utstyr,
209 utearealer og bygninger.
- 210 • For foreldrepar der en eller begge foreldrene studerer, skal far/med mor ha rett til
211 «fedrekvote».
- 212 • For studenter med barn skal studiestøtte og forsørgerstipend utbetales over 12 måneder.
213 Studenter med barn skal motta studiestøtte som er 2 ganger grunnbeløpet i
214 folketrygden.

215 **Trening og idrett**

216 Å legge til rette for gode trenings- og idrettstilbud for alle studenter er et viktig
217 helseforebyggende tiltak. Målet er å få flere studenter i aktivitet. Fysisk aktivitet fremmer bedre
218 helse, gir overskudd og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging og behandling av
219 en rekke diagnoser og tilstander. I mange tilfeller skaper aktivitetstilbud, spesielt de som er
220 drevet av idrettsforeningene, i tillegg en viktig sosial arena for studenter.

221 Studentidretten blir ofte nedprioritert. Kommunen, bydelene og idrettskretsene må anerkjenne
222 studentidretten som en svært viktig videreføring av ungdomsidretten og en rekrutteringsarena
223 for voksenidretten, og dermed legge til rette for denne både gjennom økt finansiering og innpass
224 på kommunale anlegg.

225 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i idrettspolitisk dokument.*

226

227 **Kultur og frivillighet**

228 Et godt og levende kulturliv er viktig for trivsel og velvære. Studenter som trives i byen de bor i,
229 trives også bedre som studenter, som vil kunne virke positivt inn på studiene. Som landets
230 hovedstad har Oslo et rikt kulturliv. Dessverre er det for få studenter som benytter seg av
231 tilbudene.

232 I Oslo og Akershus eksisterer det mer enn 450 studentforeninger. Foreningene gir studentene et
233 unikt arrangementstilbud og aktivitetene foregår på studentenes eget initiativ, og er bygget på
234 studenters frivillige engasjement. Engasjement og trivsel kan vanskelig konstrueres, men gode
235 rammevilkår øker muligheten for utfoldelse. Studentforeninger og studentkultur er ikke bare
236 med på å skape en identitet og tilhørighet til studentmiljøet og til utdanningsinstitusjonen, men
237 spiller også en viktig rolle i studentenes kompetansebygging utover de rammene
238 utdanningsløpet setter.

239 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i kulturpolitisk dokument.*

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

240 **Oslo som studentby**

241 Velferdstinget mener Oslo skal være Norges beste studentby. Det er viktig å anerkjenne at Oslo
242 har andre forutsetninger enn andre studentbyer, som gir ulike utfordringer, men også mange
243 muligheter. Velferdstinget mener det er sentralt at Oslos studenter har felles møteplasser der
244 man kan møtes på tvers av utdanningsinstitusjoner og faglig tilhørighet.

245 Samtidig er det viktig at byen forøvrig anerkjenner studentene som den ressursen de er.
246 Kommune, næringsliv, institusjoner og andre samfunnsaktører skal legge til rette for at
247 studentene kan bidra konstruktivt til samfunnsutviklingen både i nærmiljøet, nasjonalt og globalt.

248 **Demokrati og deltakelse**

249 Alle har rett til å få sin stemme hørt i beslutningsprosesser som påvirker deres liv. Studenter er
250 eksperter på eget liv og utfordringer. Studentstyring som prinsipp baserer seg på dette. En viktig
251 oppgave for Velferdstinget er å støtte opp om de lokale studentdemokratiene som er tilknyttet
252 samskipnaden, særlig organisatorisk. Det skal arbeides for at institusjonene tar sitt ansvar for
253 finansiering av de lokale studentdemokratiene.

254 Velferdstingets politikk skal til enhver tid være forankret i studentmassen, og vår aktivitet og
255 politikk skal være tilgjengelig for studentmassen.

256

257 *Vedtatt av Velferdstinget 10. februar 2019.*